

NATURENS STEMME

Projektrapport af
Mette Guldagger

Constructive Institute

June, 2026

Indhold

Indledning	3
Baggrund	4
Faktaboks: Hvad betyder Nationalpark?	5
Naturkilderne	6
Introduktion og sammenfatning	6
Interview: Else Østergaard Andersen - biolog og leder af Nationalpark Thy	8
Interview: Anders Horsten - naturpolitisk rådgiver i Danmarks Naturfredningsforening (DN) med særligt fokus på vild natur	10
Interview: Catrine Grønberg Jensen - direktør i Danmarks Naturfond, som ejer og driver naturdestination Skovsgaard på Langeland	13
Interview: Morten DD Hansen - Selvstændig naturformidler og foredragsholder, uddannet biolog. Ansat på Molslaboratoriet indtil 2024.	15
Molslaboratoriet som case	18
Baggrund om Molslaboratoriet	18
Faktaboks: Bøde efter fejl med GPS	19
Sådan foregik min læsning af artikler	19
Faktaboks: Userneeds	20
Faktaboks: Koder til naturartikler	21
Artiklernes indhold	21
Overblik over artiklerne – kvantitativ analyse	23
Fordeling på forskellige medier	25
Hvad koderne gemte – kvalitativ analyse	26
KODE 1: Vis mig løsningen	26
KODE 2: Forklar mig	28
KODE 3: Opdater mig.	31
KODE 4: Opdater mig – med nuancer	34
Konklusion på læsning af artikler	36
Diskussion	38
Så hvad nu?	40
Man kunne:	40
Faktaboks: Den lille lette	41
Kilder	42

Indledning

Danmark skal have mere natur.

Over hele landet arbejder private fonde, rigmænd, kommuner og staten med at omdanne områder, sætte store dyr ud, fjerne dræn og lade skoven brede sig.

Mange steder går det virkelig godt. Men forandringerne skaber også konflikter, når vilde heste, køer, bisoner og okser sættes ud, mountainbikeruter og hestestier påvirkes, eller når der skal være plads til både ulv og mennesker.

Efter at have læst mig igennem hundredvis af artikler om Molslaboratoriet, talt med biologer og nationalparksbestyrere og set på danskernes holdninger til rewilding, er det gået op for mig, at en stor del af naturens udfordring handler om kommunikation. Ikke mindst dækningen fra danske medier.

Jeg har tænkt meget over, hvordan jeg kan skrive om mediernes dækning af de naturprojekter uden at gøre det til mediebashning. Hvert enkelte indslag og artikel kan sagtens være helt almindelige nyheder, som lever op til de klassiske journalistiske dyder.

Men samlet set er der sket noget, som gør billedet skævt. Jeg spørger mig selv, om vi som journalister har en bias, bare fordi vi er del af en dansk befolkning, som (næsten) ikke har noget natur, og derfor har svært ved at forstå, hvad natur er.

Skyldes skævheden bare mediernes forkærlighed for drama og konflikt? Eller er det fordi vi ikke forstår, hvad der skal til, hvis arter skal reddes og dansk natur udvides?

Forvandlingen af de danske landskaber er helt vildt svær. En enorm og kompliceret opgave, som ovenikøbet er fuld af følelser. Det nye natursyn på dyr, marker, eng og skov, som naturens genforvildning kræver, rammer helt ind i vores identitet.

Med mit projekt forsøger jeg at vise, hvordan mediedækningen af dette konfliktfelt ser ud, diskutere, hvad det kan betyde og foreslå, hvordan vi som medier skaber det bedst mulige grundlag for at diskutere naturen uden at medvirke til at forstærke konflikter og skabe polarisering.

Jeg har derfor interviewet fire fagfolk indenfor naturområdet om, hvordan de oplever mediernes dækning af naturen og de projekter, som de arbejder med. Det kan du læse nedenfor. Jeg har også læst og undersøgt en lang række udvalgte artikler om Molslaboratoriet, et af de store naturprojekter herhjemme, for at afdække, hvordan mediedækningen faktisk ser ud. Det er det næste, jeg beskriver. Til slut vil jeg diskutere de resultater, jeg er kommet frem til, hvilke spørgsmål, jeg har manglet og hvordan der kan tilføres løsninger og konstruktiv journalistik til mediernes behandling af naturen som stofområde.

Baggrund

Vi har som land og sammen med EU og 196 andre lande skrevet under på det i Kunming-Montreal-rammeaftalen i 2022 under FN's Biodiversitetskonvention (Rio, 1992), som slår fast, at mindst 30 procent af klodens landområder samt ferskvand- og havarealer bevares og beskyttes inden 2030.

Mindst 30 procent af de forringede økosystemer skal genoprettes og vi skal arbejde imod arters uddøen. Det har vi lovet.

Desuden er der politiske aftaler. I den grønne trepart har et stort flertal af det daværende folketing i 2024 besluttet, at 20 procent af Danmarks areal skal være beskyttet natur i 2030.

Det kan blive udvidet, for i regeringsgrundlaget 2026 er der sat et mål om 30 procent beskyttet natur, 10 procent af det areal skal være strengt beskyttet.

Et flertal står også bag 21 naturnationalparker, hvor der skal gøres plads til natur med en høj grad af biodiversitet.

Ikke at forveksle med Nationalparkerne, der breder sig over – men ikke ejer - store områder med både byer, veje, landbrug, kultur og natur. For eksempel ligger både byen Ebeltoft, marker, gårde, vandrestier, veje - og Molslaboratoriet - indenfor Nationalpark Mols Bjerge.

Afhængigt af, hvem man spørger, er der enten lang eller utrolig lang vej hen til det mål. Danmark har meldt ind til EU, at vi har 14,8 procent landareal med beskyttede naturtyper. Ifølge Biodiversitetsrådet, regeringens uafhængige rådgiver om biodiversitet, er kun 2,3 procent af landnaturen beskyttet (ifølge rådets rapport i 2023).

At området er kompliceret, understreges af, at en længe lovet og planlagt biodiversitetslov aldrig nåede at blive forhandlet færdig, før Mette Frederiksen i februar 2026 udskrev valg og SVM-regeringen blev fortid.

Imens har arterne det stadig sværere, selv i de områder, hvor de skulle være beskyttede.

Miljøstyrelsen fortæller, at vi på 40 år har mistet omkring tre millioner fugle i Danmark i det åbne land. Cirka 10 procent af vores dagsommerfuglearter er uddøde siden 1950.

Faktaboks: Hvad betyder Nationalpark?

Nationalparker: Ejer ikke jord, men fungerer via frivillige aftaler med private lodsejere, Naturstyrelsen (staten) og kommunerne. Ledes af selvejende nationalparkfond. Skal styrke natur, landskaber og kulturhistoriske steder, samt støtte forskning, friluftsliv og formidling.

Naturnationalparker (NNP): Staten ejer jorden. Naturen skal udvikle sig selv, der drives ikke landbrug, skov henlægges til urørt skov. Der udsættes store græssende dyr for at sikre varieret natur. (21 NNP skal etableres, den første åbne 21. juni 2025 i Fussingø ved Randers).

Danske Naturparker: En mærkningsordning for større naturområder. Drives af Friluftsrådet.

Molslaboratoriet: Molslaboratoriet er oprindeligt et naturvidenskabeligt feltlaboratorium, som blev etableret i 1941 i Nationalpark Mols Bjerge på Djursland. Naturhistorisk Museum Århus fik området som en gave af Ellen Dahl, Karen Blixens søster. Siden 2016 har der gået heste og kvæg. Området blev overtaget af Hempelfonden 15. april 2026.

Kilder: danmarksnationalparker.dk og vildmarken.dk

Naturkilderne

Introduktion og sammenfatning

Da jeg ringede til fire kilder, der er ansat af naturfonde, ngo'er og nationalparker, havde jeg selv en fornemmelse af, at der i nogen dele af Danmark er mange konflikter med naturprojekter. Og at de konflikter også sætter deres præg på mediernes dækning.

Men hvordan ser det ud for de eksperter, der også kender til den del af arbejdet med naturen, der måske ikke når mediernes søgelys? Hvordan oplever de mediernes dækning, hvilke konsekvenser har den og hvad savner de?

Det har jeg interviewet leder af Nationalpark Thy, Else Østergaard Andersen, biolog, naturformidler og tidligere ansat ved Molslaboratoriet Morten DD Hansen, naturpolitisk rådgiver ved Danmarks Naturfredningsforening Anders Horsten og direktør i Danmarks Naturfond Catrine Grønberg Jensen om.

I praksis tager deres arbejde med naturen ret forskellige former. Else arbejder ud fra et højt niveau af frivillighed blandt dem, der skal lægge jord til mere natur, Morten DD bruger det meste af sin tid på formidling. Anders arbejder med naturpolitik, og Catrine styrer både en fond og et kæmpe område, Skovsgaard på Langeland, hvor rewilding er i gang.

Du kan læse de fire interviews i udfoldet form på de følgende sider. Men sammenfattende er der, på trods af forskellighederne, en række elementer, der går igen i den måde, de fortæller om mediedækningen af deres arbejde på. Elementer, der kan sammenfattes under overskrifterne *konflikt*; *sociale medier og clickbait*; *forudindtagethed og unfairness*; *lille mand mod systemet-tænkning*, *forældet natursyn* og *tilbageslag og frygt*.

Alle fire oplever, at et flertal af medierne opsøger og forstørre *konflikter* på naturområdet. De savner, at flere medier interesserer sig for substansen, for den faglige viden, som det kræver at genskabe natur.

Catrine Grønberg Jensen taler om en lokal presse, der virker *forudindtaget og unfair*. Så langt går Anders Horsten ikke, men han kalder mediernes dækning ikke retvisende og konfliktorienteret. Både Catrine Grønberg Jensen og Else Østergaard Andersen oplever, at der er en høj grad af *clickbait* og medier, der henter deres historier fra *sociale medier*.

I Nationalpark Thy er der sket en forandring over tid, for i 2009, da Else Østergaard Andersen fik jobbet, var der overvejende en konstruktiv presse, der skrev afbalanceret og med opbakning om forandringer i området. Nu er aviserne '*nærmest faldet sammen*', som hun siger, og dækningen har fået mere fokus på konflikter.

Mange artikler er præget af en høj grad af *'lille mand mod systemet'-tænkning* og en manglende viden om natur eller et *forældet natursyn*, mener både Anders Horsten og Morten DD Hansen.

Alle fire kilder er overbeviste om, at mediernes dækning - sammen med de sociale medier – fører til *tilbageslag* og bremser rewilding rundt om i Danmark. Både fordi kommuner og andre beslutningstagere *frygter* reaktionerne, og fordi dyreholdere af samme grund holder op med at have dyr, som kan indgå i helårsgræsning.

Og alle fire ønsker sig en dækning, der kan sikre en dybere forståelse af naturen og danskernes samliv med den.

Som Anders Horsten siger:

I den moderne naturforvandling lægger vi faglig viden og evidens til grund for naturforvandlingen, ligesom vi lægger sundhedsforskning til grund for sundhedsfaglige beslutninger. Vi ville jo aldrig acceptere, at vi behandlede folk på sygehusene ud fra 40 år gammel viden, hvis vi i mellemtiden er blevet klogere.

På samme måde skal vi ikke hænge fast i gamle paradigmer og dogmer i vores natur. For det virker ikke.

Interview: Else Østergaard Andersen - biolog og leder af Nationalpark Thy

Som leder af Nationalpark Thy skal Else Østergaard Andersen have det store kørekort indenfor diplomati, for sådan en nationalpark er et stort samarbejdsprojekt, hvor en stor del af jorden er ejet af private lodsejere. Hun kalder sig da også både *fundraiser* og *friendraiser*.

Jeg spørger hende, hvordan hun oplever mediernes dækning:

Da jeg flyttede hertil i 2009 fra Lolland-Falster, oplevede jeg en meget konstruktiv presse fra lokale medier om projektet, både TV MidtVest, der også dækker Thy, og Nordjyske og Thisted Dagblad, som senere fusionerede. De havde en helt anden journalistisk tilgang end jeg havde oplevet, der, hvor jeg kom fra.

I stedet for at tale området ned og forstærke en udkantsfortælling, var Thisted Dagblad god til at tale ting op, og skabe interesse om, hvad der skete. Jeg tror faktisk, at uden den omtale, så ved jeg ikke, om vi havde haft en nationalpark. Vi har den ældste nationalpark her, fordi det var her, man først blev enige. Og det var ikke, fordi man var enige helt fra starten.

Vi oplevede, at en masse negative fortællinger pludselig blev vendt til noget positivt, Noget, som også har tiltrukket turister og nye tilflyttere og skabt liv i byerne.

Nationalpark Thy er drevet på baggrund af frivillig afgivelse og salg af land, og det har betydet meget for omtalen af området. Mange i vores lokalområde har været stolte fædre til Nationalpark Thy.

Vi har en gruppe af 250 frivillige, som tager imod gæster, holder øje med området og hjælper med at pleje, sørge for at stisystemer virker og meget andet.

De bliver mødt med nogle holdninger, når de sidder sammen med venner eller familie, og bliver en slags ambassadører, som kan forklare, hvad der sker i Nationalparken. De lytter også lidt på vandrørene, så vi kan agere og få talt med folk, for eksempel hvis de er bekymret for dyrevelfærd eller andet.

Else Østergaard Andersen hæfter sig altså ved, at den 'konstruktive' dækning har været med til at gøre Nationalpark Thy til den første danske nationalpark. På trods af – eller måske på grund af – at parken med hendes ord *ligger i et område, som mange Thyboer så som noget negativt. Det var her, sandflugten hærgede og forfædre havde været ude og plante træer som tvangsarbejde.*

Nu er medievirkeligheden en anden. Aviserne er ved at falde helt fra hinanden heroppe og journalisterne er blevet få, som hun siger.

Meget af debatten er rykket over på de sociale medier. Nu oplever jeg mere, at medierne ikke synes, at der er noget at fortælle om, hvis der ikke er en konflikt.

Nu bliver vores nationalpark let knyttet sammen med, at der skal åbnes en statslig naturnationalpark i sammenhæng med Nationalpark Thy. Og naturnationalparkerne er født ind i et konfliktområde, som kædes sammen med nogle døde kreaturer. Den daværende kommunalbestyrelse bakkede ikke op.

Men også Nationalpark Thy har brug for store dyr, der kan skabe de naturlige forstyrrelser, mange arter har brug for. Det er blevet sværere at få igennem i løbet af de seneste ti år.

Hvordan har du set det?

Vi har 10 heste gående i Trøjborghegningen, og det skabte negativ opmærksomhed i begyndelsen, men nu har folk vænnet sig til det. Det er tydeligt, at der er en nervøsitet omkring det med dyr, selv om man skulle tro, at dyr bag hegn ikke blev set som et problem i et gammelt landbrugslandskab som Thy.

Der er en tone på sociale medier, hvor al tale om naturgenopretning let får kommentarer om, at nu kommer der en eller anden syg biolog fra København. Nu er jeg heldigvis uddannet i Århus.

Det kan også skabe en del ballade, når vi planlægger at fælde nogle af de mange ikkehjemmehørende fyrretræer, som staten har stående i området. Men det kan vi som regel løse med at gå en tur med de lokale og fortælle, hvad planen er og hvorfor.

Hvilke historier mangler?

Jeg ville gerne se de mere principielle, overordnede historier. For eksempel er det måske interessant for andre steder i landet, at vi har en succes med en frivilligt baseret nationalpark her, og at vi på mange måder har gjort frygten til skamme.

Der er også en vinkel i Naturalliancen, altså at vi sammen med de to lokale kommuner, flere fonde og Naturstyrelsen er gået sammen for at skabe den sammenhængende natur, som alle taler om, at vi har brug for. Hvad er planerne med det, kunne man jo spørge?

Ved hjælp af Naturalliancen har vi lige fået adgang til endnu 50 hektar land, som Den Danske Naturfond har finansieret. De stammer fra en lokal whiskyproducent, som dyrkede sin byg på markerne. Nu er det døtrene, der har overtaget. De laver stadigvæk whisky, men har valgt at sælge jorden for på den måde at give tilbage til naturen og støtte Nationalpark Thy. På den måde får vi mulighed for at forvilde et sted, der binder flere dele af nationalparken sammen.

Og så er der jo alle mulige historier om de oplevelser, der er herude. Da jeg flyttede herop for snart 17 år siden, var et lille område i Nationalpark Thy tranernes vigtigste ynglelokalitet i Danmark. Men de var så få og er en fugl, der har en flugtafstand på en kilometer, så meget få fik set dem. Nu har de bredt sig, og mange får set de flotte fugle. Det er en kæmpe succeshistorie. Man kan læse om det i Dansk Ornitologisk Forenings tidsskrift, mens ellers ser man det ikke så meget.

Interview: Anders Horsten - naturpolitisk rådgiver i Danmarks Naturfredningsforening (DN) med særligt fokus på vild natur

Som naturpolitisk rådgiver har Anders Horsten et mere landsdækkende blik på, hvad der sker med naturgenopretning i Danmark, og hvordan det bliver dækket.

Han har naturligvis også en magtposition som del af en forening, der var en del af forhandlingerne og aftalen om den grønne trepart, og hvis tidligere præsident, Maria Reumert Gjerding, blev minister i Mette Frederikssens firkloverregering i juni 2026.

DN har - ligesom organisationen Landbrug og Fødevarer - to repræsentanter i hver af de 23 lokale grønne treparter, som lægger planer for en omlægning af de danske landskaber, har Danmarks Naturfredningsforening indflydelse.

Hvordan oplever han mediernes dækning?

Jeg oplever en stigende interesse for at følge med i, hvad der sker med naturen, og det er et plus. Flere medier følger med i det politiske arbejde, der sker omkring nationalparkerne, og på den måde går det den rigtige vej med mediernes dækning af naturen.

Men overordnet set ud over hele medielandskabet ender det med at billedet af naturen ikke er retvisende. Man fanger ikke den brede befolknings ønsker om en bedre natur, og er mange misforståelser, når det handler om, hvad naturindsatsen betyder for dyrene og for biodiversiteten.

Jeg kan godt forstå mediernes logik, og at det er del af deres virkelighed at have fokus på konflikten.

Men resultatet er bare, at store dele af dækningen af på konflikterne omkring vildere natur og de store planteædende dyr er blevet en fortælling om, at vi driver organiseret dyremishandling og giver dyrene nogle kummerlige forhold. Det bliver meget ensidigt og fejltagtigt.

Medierne går ofte efter den lille mand mod systemet, og det ender ofte med historier, hvor nogle er sure på den udvikling, der er på vej. Den grønne trepart, mere natur, udsætning af dyr. Nogen kommer og ødelægger landet, lyder det. Men vi ved, at folk hellere flytter til, når der er skov og vand og naturoplevelser.

Hvad mangler i dækningen?

Man glemmer helt de gode ting ved at dyr får lov at leve frit. Fordelene for deres naturlige liv, som man fratager dem, når vi spærrer dem inde og de ikke lever i flokke, som er deres natur. De får lov at parre sig, følge deres instinkter og indgå i sociale relationer.

Vi oplever meget ofte, at når modstandere af helårsgræssende dyr kommer i medierne, så bliver der ikke stillet de opklarende spørgsmål. For eksempel: Når du siger, at dyrene har det

dårligt, hvad mener du så med det? Hvordan ser du på de fordele, der er ved at leve i de flokke, som de skal ifølge deres naturlige instinkter?

Det er en udfordring, at næsten ingen medier undersøger det positive for de dyr, som får lov at leve frit i deres naturlige familiekonstellationer. I stedet handler alting om hegn og menneskers adgang til områder og foder til dyrene.

Selvfølgelig kan der ske fejl, når man indleder et ambitiøst rewildingprojekt med dyr, og skal til at have dyr på en ny måde. Det skal man rette op på. Og der har været en bøde til Molslaboratoriet for et GPS-halsbånd, som sad for længe på en hest, så den fik skader. Men det er en bøde på ti år. På trods af, at det nok er de mest overvågede dyr i hele landet.

Der undrer det mig, at der ikke er flere medier, der er gået kritisk til de mennesker, der gennem flere år har chikaneret sagesløse ansatte, fodret dyr ulovligt og trukket hårdt på myndighedernes kræfter på baggrund af en lang, lang række grundløse anklager og anmeldelser. Handlinger, der er helt ude af proportion med det, man kæmper for. Og som har betydet, at mange ansatte har måttet holde op med at arbejde og har pådraget sig stress.

Hvorfor tror du, at mediernes dækning i store stræk ender sådan?

Selv om der er en stigende forståelse for biodiversitet, så tror jeg at også journalister mangler viden om, hvad der skal til for at genskabe god natur. Det skal vi også som ngo'er være bedre til at forklare.

Det kommer ofte til at lyde som om vi skal have store dyr bare fordi nogen synes det. Og så kommer der en diskussion, om de hører hjemme.

Fagligt er det sådan, at de naturlige processer, som bæveren og oxen og andre dyr leverer, er uundværlige. Det viser den mest solide videnskabelige forskning, som vi har i dag. Og det er fraværende i mange af de artikler, der kun har fokus på konflikter.

I den moderne naturforvandling lægger vi faglig viden og evidens til grund for naturforvandlingen ligesom vi lægger sundhedsforskning til grund for sundhedsfaglige beslutninger. Vi ville jo aldrig acceptere, at vi behandlede folk på sygehusene ud fra 40 år gammel viden, hvis vi i mellemtiden er blevet klogere.

På samme måde skal vi ikke hænge fast i gamle paradigmer og dogmer i vores natur. For det virker ikke.

Har det, som du oplever som en skæv dækning haft politiske konsekvenser?

Ja, helt sikkert!

Vi hører fra flere steder, at rewilding projekter bliver droppet eller at folk, der har dyr, trækker sig fra projekter. Eller at man går på kompromis med det, man fagligt ved er den gode forvaltning af naturen. For at prøve at undgå konflikter.

Lokalt er mange bekymrede for at få ørerne i maskinen og derfor så dropper man ting eller indstiller projekter.

Det er svært at vurdere, hvor stor mediernes rolle er, for sociale medier spiller jo en kæmperolle i det her.

Men det hjælper ikke, hvis medierne ukritisk løber med de historier, som kører på sociale medier.

På den måde har det politiske konsekvenser, fordi billedet af at rewilding skulle være dårligt for dyrene gør folk utrygge og bange for den hetz, der kan komme. Der ville det være rigtigt godt, hvis mediernes dækning var mere velafbalanceret.

Mere beskyttet natur er en politisk vedtaget samfundsopgave, vi har besluttet at vi vil have mere strengt beskyttet og beskyttet natur, at vi vil vende biodiversitetskrisen. Så vi nødt til at arbejde sammen om at få de her store dyr ud i naturen.

Hvad ville du gerne have, at medierne gjorde mere af?

Jeg så gerne, at man interesserede sig lidt for det store flertal af danskerne, der faktisk gerne vil det her. Rigtig mange mennesker vil gerne se store dyr og have vildere natur i Danmark.

Mange steder, hvor der har været modstand, er der nu nogle lokale samfund, som er enormt positive over den forandring, der er sket med store græssende dyr i landskabet. Det kunne man også fortælle.

Interview: Catrine Grønberg Jensen - direktør i Danmarks Naturfond, som ejer og driver naturdestination Skovsgaard på Langeland

Uddannet biolog. Har arbejdet mere end et årti som kommunal biolog i Aalborg med naturforvaltning, myndighedsarbejde, strategisk planlægning samt formidling af biodiversitet.

Danmarks Naturfond er stiftet af Danmarks Naturfredningsforening, og er en lille fond sammenlignet med fx Den Danske Naturfond, Aage V. Jensens fond og 5. juni-fonden.

Jeg spørger hende, hvordan hun har oplevet dækningen af naturdestination Skovsgaard?

Da jeg kom ned til Langeland, fik jeg den klare opfattelse, at lokale medier var imod projektet, som handler om at omdanne 3-400 hektar grund på Skovsgaard Gods, som blandt andet har været økologisk landbrug, til vild natur.

Der blev skrevet nogle sensationsprægede artikler om, at vi ødelagde vild natur ved at fælde uerstattelige store træer og hegn. Vi blev ikke spurgt. Kommunen kom senere for at se, hvad der var fældet, og vi kunne vise, at vi ikke havde fældet uerstattelige træer. Der kom aldrig et dementi.

Da en vej blev skyllet væk under den seneste stormflod, skrev den lokale avis, at vi ulovligt nægtede at genoprette vejen langs kysten. En vej, som med stor sandsynlighed ville blive skyllet væk igen. De skrev på baggrund af et påbud, som vi fik af kommunen. Men det viste sig at være et ulovligt påbud, som vi klagede over, fordi der ikke var hjemmel til det i dansk lovgivning.

Den dag, vi havde vores store åbningsdag i efterårsferien 2022, var der en kæmpe artikel om at Skovsgaard lukker. Det var især et kæmpe problem for dem, der havde åbnet en ny cafe og spisested, som gerne skulle tiltrække nogle gæster.

De byggede 'nyheden' på et gammelt bestyrelsesreferat fra 2021.

Men havde de ikke ringet til jer?

Nej. Og de rettede heller ikke oplysningen.

Heldigvis kan vi grine af det i dag, vi har fået etableret vores egne kanaler.

Ud over at have hjemmesiden og være på sociale medier, så taler vi nogle gange med lokalradioen El Diablo, som har mange lyttere hernede

Har du nogen anelse om, hvorfor det var sådan?

Nej, men jeg havde en klar fornemmelse af, at alt med Danmarks Naturfredningsforening bare skulle ned med nakken.

Alle journalister er ikke ens, men mit indtryk er, at der er meget clickbait på nogle små lokalaviser, mens de store aviser er lidt mere lødige.

De konkrete sager om vejen, der blev skyllet væk og om Skovsgaard fonden, som mener, at jeres tiltag på stedet strider mod fundatsen, er vel fair nok at skrive om – også selv om det er endt med, at I har fået ret i begge sager? (den sidstnævnte sag er anket til Landsretten og er altså ikke endeligt afgjort).

100 procent, det er det, som gør vores arbejde spændende. Problemet er, når man ikke bruger journalistisk tid på at afdække det korrekt. Det kræver tid og overskud, men i stedet tager man bare en udlægning fra en lokal politiker, som siger: De skal bare opbygge den vej. Men det må vi ikke ifølge loven.

Hvad savner du, at medierne dækker?

Fortællinger om genforvildning, der kan inspirere både mig og frivillige kræfter og andre, der arbejder med naturprojekter. Den slags kan give mere glæde og tro på en verden, der ellers er i opbrud og kaos.

Det kan også være historier med meget substans, for eksempel har mediet Naturmonitor været med rundt for at efterforske og vise kompleksiteten i love og regler og myndigheders håndtering af genforvildning. Noget, der kan hjælpe andre og pege på, hvor vores lovgivning måske bør tilpasses, hvis vi gerne vil have mere ægte natur uden alt for meget bureaukrati.

Vi mangler en kobling mellem danskerne og naturen, og den forståelse kan komme gennem en mere dybdegående fortælling. Vi mister den forståelse, når det hele bliver clickbait.

Hvilken indflydelse har den brede dækning haft for dit arbejde?

Min fornemmelse er, at nogle gerne vil rewilding, men ikke tør, fordi de er bange for at blive lagt ned af klager, aktindsigter og chikane. Måske er vi lidt heldige her på Langeland, fordi vi ligger langt væk, vi har lidt mere fred for aktivisterne.

Jeg mener, at et frit dyreliv med naturlig græsning og flokidentitet er det bedste for dyrene.

Vi er selvfølgelig påpasselige, og vil ikke have, at nogen skal kunne sige, at dyrene har det dårligt. Men det kan munde ud i en forvaltningsfrygt, hvor man sender dyr til slagteriet for en sikkerheds skyld, så ingen kan sige, at er for mange dyr til den føde, der er i området.

Den forvaltningsfrygt vil jeg ikke ligge under for længere.

Vores dyr har et rigt og fyldigt og godt liv, det er mit job at garantere det, ikke bare at få dem skudt eller sendt på slagteriet. Vi forvalter ikke efter frygt længere - vi forvalter efter faglighed.

.

Interview: Morten DD Hansen - Selvstændig naturformidler og foredragsholder, uddannet biolog. Ansat på Molslaboratoriet indtil 2024.

Morten DD Hansen er kendt for at tale rent ud af posen om sine holdninger til natur og dyr i naturen, og har mødt kritik for at skabe mere konflikt med sine udtalelser.

Hvordan oplever du mediernes dækning af natur og rewilding?

I starten for ti år siden havde vi enormt positiv presse på Molslaboratoriet. Vi stod for det nye og var i opposition til det etablerede, det kan pressen godt lide. Men i 2021 bliver den vilde natur et officielt mål med den politiske beslutning om at oprette Naturnationalparker.

Selv om Molslaboratoriet ikke er en statslig park, så virker som om, at vi nu repræsenterer magten, som alle, der har ondt i røven, kan være i opposition til. Nu er vi det etablerede. Det bliver et spørgsmål om, at hvis vi kan få Molslaboratoriet ned med nakken, så kan vi få hele den her naturdagsorden ned med nakken. Og det kan pressen godt lide. Fordi det bliver sat op som den lille mands sag over for systemet.

På den måde får en lille gruppe af mennesker, der kan samle max 120 personer til en demonstration, lov til at sætte sig på en hel dagsorden.

Hvordan?

Man vil gerne fortælle om folk, der føler noget. Og når det handler om biodiversitet, så er det jo et fagligt spørgsmål, hvorfor man vælger at gøre, som man gør.

Så når jeg bliver spurgt om at deltage i en debat, så er jeg fagmanden. Men jeg bliver stillet over for en, der føler noget. Så er det svært, for så arbejder vi på forskellige taksonomiske niveauer. Uanset hvilke fakta, jeg kommer med, kan jeg jo ikke ændre de følelser.

Så skal jeg komme med mine følelser og fortælle, hvad det gør for mig at landssvalen kommer tilbage, eller at der er mange blomster. Den distinktion, det er en kæmpe udfordring, og det har pressen sgu ikke forstået.

Hvor nuancerede er de artikler og indslag, der bliver bragt i medierne?

Vi har set ualmindeligt fine artikler publiceret også de sidste fem år. Men den daglige presseomtale, det sensationelle, fokuserer på konflikten. Det giver kliks på Facebook. Jeg har hørt fra en debatredaktør, at naturkonflikter giver flest hits nu. Før var det flygtninge.

Natur er mere konfliktfyldt nu. Med ulven og vores landskaber og land mod by. Det er virkelig blevet en identitetspolitisk markør i stor stil. Det er også derfor, at positionerne bliver så stejle. Og der er Molslaboratoriet jo bare blevet et fixpunkt for den debat.

Det har gjort det nemmere for mig at håndtere. Jeg tager det ikke personligt. For mig er det bare politik.

Folk har været vant til en fortælling om mere end 100 års opdyrkning og nyttiggørelse af verden. Hvad udad tabes skal indad vindes. Og så kommer der nogle biologtyper og foreslår et helt andet narrativ. Det kan da gøre pisse ondt, det kan jeg da godt forstå. Det er en slags kulturkamp.

Hvis man spørger danskerne, som blandt andet Københavns Universitet har gjort, så vil et flertal gerne have mere natur og rewilding, også med store, græssende dyr. Hvad er det for et link, der mangler, mellem de holdninger, og så de historier, vi ser i medierne?

De fleste historier handler dybest set ikke om natur, men om de enkelte dyr og en forståelse af dyrevelfærd, som har fokus på det enkelte dyr som individ. Det må ikke lide. Biologer er jo lidt mere pragmatiske. Vi ved, at verden er lidelsesfuld til en vis grad. Vi ser på populationen, en flok. Om den trives. Er der så en hest, der brækker et ben, så er det et livsvilkår. Og det provokerer jo alle husdyreejere i det her land.

Vi skal jo også være mere ærlige, og ikke kun sælge en positiv historie. Det er ikke altid et liv på roser at være en vild hest. Det er også røv og nøgler nogle gange, tænker jeg da. Lige nu (i marts) er der allermindst mad i naturen, inden det for alvor begynder at gro. Nu har dyrene det svært. Og lige om lidt er der overflod.

Men dyrene får lov til at leve et helt liv, i stedet for det der liv, hvor der altid er mad.

Når jeg er ude på gymnasier, giver jeg dem det eksempel, at jeg kunne tilbyde dem en beskyttet bolig resten af livet. Masser af god mad. Masser af sex. Fjernsyn. Alting. Men det er en beskyttet bolig, og så slukker vi, når I er 80.

Men jeg kan også tilbyde jer et liv med op- og nedture. Altså dyb, dyb sorg. Dyb, dyb glæde. Alt mellem liv og jord. Vi ved ikke, hvornår I dør. Og de vil alle sammen vælge det der liv. Med op- og nedture.

Som presse vil vi jo gerne se os selv som nogen, der rent faktisk giver et retvisende billede af verden. Gør vi det?

Jeg kunne godt tænke mig nogle analyser, hvor pressen faktisk har en ambition om at blive klogere på, hvad det egentlig er, der er på spil.

Jeg ville ønske, at medierne ville tage fat på nogle af alle de metalag, der er i naturdebatten. Den sociale slagside, vores historiske forestilling om landet.

Det vælter jo med artikler om en eller anden person, som har bosat sig ude, hvor kragerne vender. Og nu kommer jernmarkerne, vindmøllerne eller naturnationalparken. Det er jo historien hver dag. Og det er der, hvor pressen er. Der er virkelig en kontraproduktiv i forhold til den grønne omstilling. Pressen går ikke forrest. Den modvirker.

Men det er også vigtigt at forstå, at den grønne omstilling har en social slagside. Det er de ufaglærte skovarbejdere, der risikerer at miste jobbet, når vi laver vild natur. De lag ville være gode at have med, i stedet for at man ender i den almindelige konflikt, som ikke fører til nogen forståelse.

Nu taler vi om mediernes rolle, men meget af debatten kører på sociale medier. Har pressens dækning været dæmpende eller forstærkende på de konflikter?

Forstærkende, helt klart. Altså vi ved hver gang, og jeg kan jo se det, at jeg kan jo se, at pressen elsker. Åh, er der noget nyt om Molslab? Når der er noget konflikt. Altså det er bare sådan, det er. Det er jo forretningsmodellen i dag, helt til mindste detalje, at det handler om klikes.

Altså sorry, men det er det nu. Det er det meget af tiden i hvert fald.

Hvad er konsekvenserne?

Der er en masse mennesker, som gerne ville arbejde med mere natur, som er meget forsigtige nu. Men bevægelsen er sat i gang, og det finder jeg lidt ro i. Du kan ikke rigtig gå tilbage til den klassiske naturforvaltning.

Meget af den her omvæltning, der sker i de her år i vores naturforvaltning, kræver gode eksempler. Og så kræver det tid. Vi er jo bare så skideutålmodige. Men der er sket enormt meget på 10 år. Da den daværende regering kom med naturplanen Danmark i 2014 ville man udlægge 250 hektar urørt skov. I dag vil man udlægge 75.000. Det er en 300-dobling af udlæg af urørt skov. På 12 år. Det går sgu den rigtige vej.

Molslaboratoriet som case

Som man kan se af de fire interviews med fagfolk på naturområdet, oplever de, at pressen ofte – men ikke altid - skriver unuanceret og konfliktorienteret om naturprojekter. De mener, at visse dele af de ofte komplicerede processer dækkes, mens andre dele glemmes eller udelades.

Jeg har valgt at undersøge mediernes tilgang ved at kigge på dækningen af et bestemt projekt: Molslaboratoriet.

Baggrund om Molslaboratoriet

Det kuperede naturområde på Mols har siden 1941 været ejet af Naturhistorisk Museum Århus som fredet natur med forskningsfaciliteter. Området er et af Danmarks mest velundersøgte naturområder.

I 2016 satte man Rewilding Mols i gang, og lod vilde exmoorponyer og gallowaykvæg indtage 120 ud af områdets 147 hektar. Naturpleje med maskiner blev erstattet af en naturforvaltning, hvor naturen klarer sig selv og der skabes et højt niveau af biodiversitet. Det kræver store græssere, altså heste og kvæg (eller fx elge, okser, elefanter osv.)

Samtidig har biologer forsket i effekterne af rewilding med dyr på området.

Bakkerne i Mols er hverken det første eller eneste sted i Danmark, hvor heste og kvæg går ude hele året. Men her har dyreholdet været genstand for mange konflikter, politianmeldelser, chikane af ansatte, ulovlig fodring af dyrene og meget andet.

Modstanden har især været drevet af foreningen 'Stop vanrøgt af dyr bag hegn', som har sin kontaktflade på sociale medier. Kritikken har mødt opbakning fra en række politikere, hvoraf Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti nok er den mest prominente.

Trods mange anmeldelser og utallige kontrolbesøg af politi, dyrlæger og Fødevarestyrelsen har der været en sag, hvor Molslaboratoriet har modtaget kritik fra de myndigheder, der kontrollerer dyrenes velfærd (se faktaboks).

Den 15. april 2026 overtog Hempelfonden Molslaboratoriet med en melding om, at nu vil man fodre dyrene efter behov.

Faktaboks: Bøde efter fejl med GPS

I hver hesteflok på Molslaboratoriet bærer en af hestene et GPS-halsbånd rundt om halsen. Dermed kan man følge hestenes færden.

I 2021 havde en drægtig hoppe et halsbånd på, som havde sat sig skævt og gnavede. Molslaboratoriets ejer, Naturhistorisk Museum, ville ikke forstyrre hesten lige før den skulle føle.

Da GPS-senderen endelig blev taget af, havde hoppen åbne sår på halsen. Museets leder Bo Skaarup erklærede sig enig i, at det var en fejl vurdering.

Sagen blev meldt til politiet, og sagen endte med en bøde på 3.000 kroner.

Kilde: Zetland

Sådan foregik min læsning af artikler

For at undersøge mediernes tilgang til dækningen af Molslaboratoriet, har jeg fremsøgt alle artikler (søgeord: Molslaboratoriet*) på TV2 Østjylland, DR.DK og på Informedia/Retriever, hvor jeg har søgt på landsdækkende, jyske regionale og lokale aviser. Debatartikler og ledere er ikke inkluderet i optællingen, men jeg har læst nedslag i debatten undervejs.

Jeg har udelukkende læst onlineartikler, ikke set eller hørt indslag eller set på eventuelle grafikker på print.

Artiklerne – 295 i alt – er læst og kodet ud fra fem userneeds: Opdater mig, opdater mig med nuancer, forklar mig, vis mig løsningen og fasciner mig. Desuden har jeg fokuseret på, hvordan man i forskellige artikeltyper har håndteret de konflikter, der har været omkring Molslaboratoriet.

Faktaboks: Userneeds

En måde at nå læserne med forskellige artikeltyper, fx Guides, klassiske nyheder, portrætter osv.

Udviklet af Dmitry Shishkin på BBC i 2017

Bruges af blandt andet Politiken og Jyllands-Posten

I 2017 var 70 procent af BBC's nyheder klassiske nyheder, kun syv procent af brugerne foretrak den fortællemetode (BBC).

Unge og nyhedstrætte personer ønsker sig andre fortælleformer end den klassiske nyhed.

Der er nu 34 procent af danskerne, der ikke læser/ser/lytter til nyheder.

Kilder: Reuters Institute og BBC

'Opdater mig med nuancer' er min egen variant, og er med for at sikre, at jeg kunne notere mig, når nyhedsartikler gik mere grundigt til værks med faktabokse, flere kilder og forsøg på at gøre læseren klogere på konteksten.

Efter kodningen har jeg optalt, hvor mange historier der i hver kategori. Hver artikel er her udelukkende medtaget én gang, selv om den pågældende historie har været bragt flere steder. Det gælder fx mange af TV2 Østjyllands artikler, som via Ritzau fandt vej til andre medier, eller artikler fra Århus Stiftstidende, som også bringes i Horsens Folkeblad.

På den måde vil fordelingen af artikler ikke vise den samlede eksponering af forskellige vinkler, som mediebrugerne har mødt. Jeg kan se, at de hurtige nyheder ('opdater mig') typisk breder sig hurtigere og længere ud til andre medier end de mere perspektiverende, længere og grundigt researchede artikler/reportager (fx 'forklar mig' eller 'vis mig løsningen'). De er ofte på medier med betalingsmur. Det betyder, at 'opdater mig' nyheder i realiteten fylder langt mere i mediebilledet end min optælling ellers indikerer.

Hver artikel blev også vurderet ud fra kriteriet: Gør den mig klogere på naturen ja/nej.

Faktaboks: Koder til naturartikler

1. Vis mig løsningen

Med udgangspunkt i konstruktiv journalistik får teksten et 1-tal, hvis den peger i retning af løsninger for natur og/eller mennesker. Fx med eksempler på, hvordan bestemte tiltag viser, at de redder arter, nogen har løst et problem, eller at nogen har åbnet for mægling/forståelse af modparter osv.

2. Forklar mig

Artikler, som præsenterer et eller flere naturprojekter bredt, og fortæller om mål, baggrund, metoder, udfordringer, men hvor der ikke er konkrete løsninger på plads, får tallet 2. Eller fortæller om naturens status. Eller som udlægger baggrunden for en ændring af dyrevelfærdslovgivning og virkning ift natur, dyr og mennesker.

3. Opdater mig

Nyhedsartikler, som skrives som klassiske nyheder får tallet 3. Er ofte bygget op omkring konflikt efter modellen: Nogen kritiserer noget (der er konflikt) og et kort genmæle. De får tallet 3. Artiklerne går typisk ikke ind i substansen/betydningen for naturen.

4. Opdater mig med nuancer

4 får artikler, som også er bygget op som klassiske nyheder, men hvor man giver læseren nuancer og baggrund for at forstå, hvorfor der er en konflikt, og hvordan konflikterne påvirker dyr, mennesker, samfund og/eller natur.

5. Fasciner mig

Artikler, som fokuserer på oplevelser i naturområdet – fx 'se de nye kalve' eller 'ny sommerfugl spottet' får nummer 5. Er ofte en-kilde-historier, rejseartikler eller guides. Kan også handle om forskningsresultater.

Artiklernes indhold

Når jeg har vurderet artiklernes indhold, har jeg lagt vægt på rubrik, vinkling, hvilke citater, der fremhæves, hvordan kilder fremstilles, hvordan tonen er, hvilken opfattelse, jeg som læser sidder tilbage med af en given sag. Desuden har jeg set på, hvilke oplysninger (hvis nogen) jeg savner.

På den måde læner jeg mig op ad den framingmodel, som professor ved Media and Public affairs ved The George Washington University, Robert M. Entman udviklede i 1993.

Modellen beskriver, hvordan tekster altid har udvalgt visse aspekter om det emne der beskrives, så jeg som læser sidder tilbage med en særlig opfattelse af, hvilket **problem**, der beskrives stærkest i en given historie. De aspekter af historien der fremhæves, giver mig en

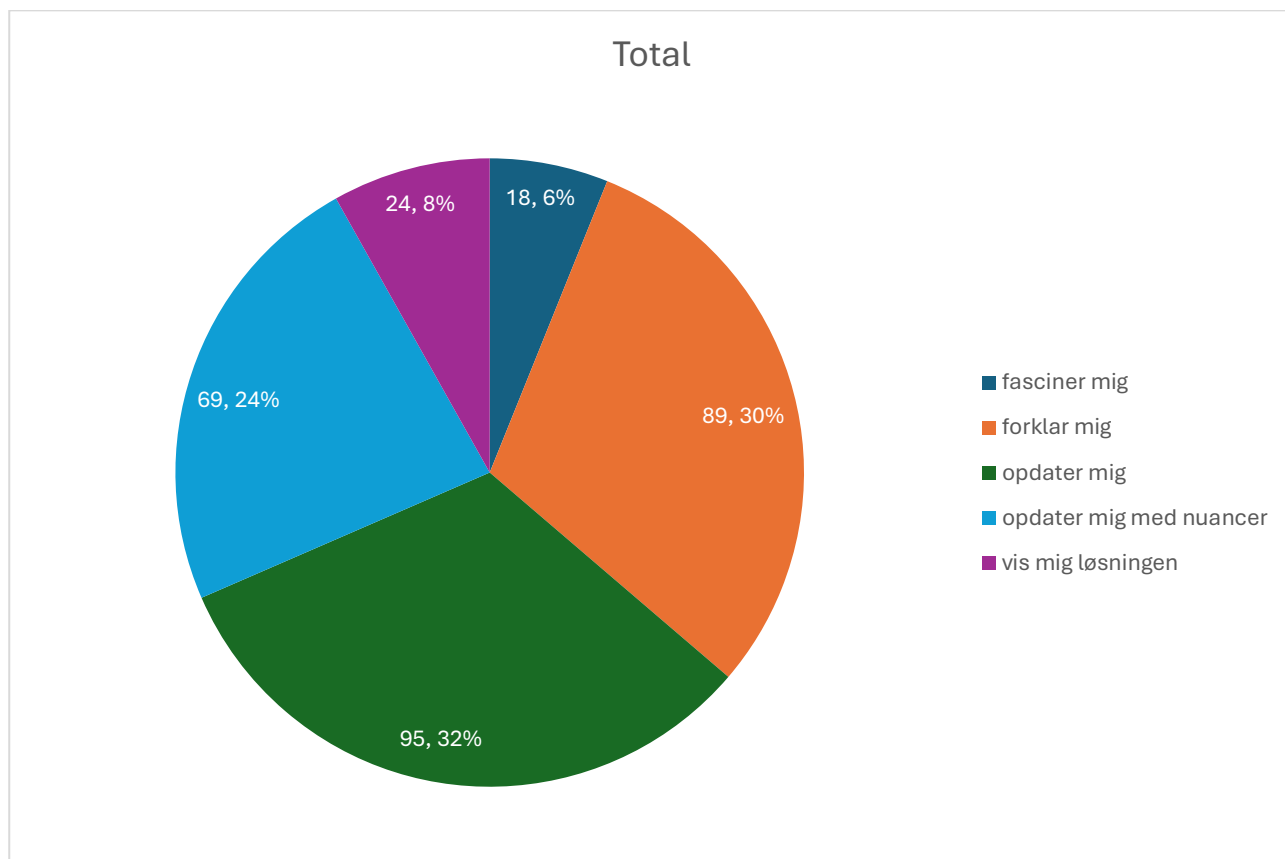
forståelse af, hvad **årsagen** er. Den **moralske** dom er næste punkt – hvem er skurken? Endelig kan artiklen indeholde **løsningsforslag**, men det gør den ikke altid, (nogle gange kan løsningen også ligge implicit, fx at forblive ved status quo).

Eller som Robert M. Entman skriver i "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm":
'To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described'

Framinganalysen bliver ifølge Robert M. Entman både påvirket af den enkelte læser og afsender, det omkringliggende samfund og meget andet, men modellen er bredt anerkendt for at skabe et fælles sprog for, hvordan indhold er 'framet', altså hvordan det forstås. *'Whatever its specific use', skriver Entman, giver 'the concept of framing consistently a way to describe the power of a communicating text. Analysis of frames illuminates the precise way in which influence over a human consciousness is exerted by the transfer (or communication) of information from one location-such as a speech, utterance, news report, or novel-to that consciousness'.*

Overblik over artiklerne – kvantitativ analyse

Tallene i min samlede kodning af 295 artikler om Molslaboratoriet i en periode over fem år fortæller en klar historie.

Figuren viser, hvordan 295 artikler om Molslaboratoriet, eller hvor Molslaboratoriet indgår, er fordelt. Artiklerne er kodet efter fem simple userneeds.

Først og fremmest viser analysen, at over halvdelen - 164 ud af 295 – af de læste artikler om Molslaboratoriet falder i kategorien opdater mig (95) eller opdater mig med nuancer (69).

Det er typisk artikler, som handler om konflikten, som beskrevet i faktaboksen 'koder til naturartikler' ovenfor.

Når jeg hæfter mig ved det, skyldes det, at den type artikler ofte giver læseren et billede af konflikt, men ikke så meget baggrund til at forstå, hvad der er på spil. Dog er der i godt en tredjedel af opdater mig artiklerne – dem med nuancer – mere grundlag for, at jeg som læser forstår konflikten.

Men opdater mig artikler er egnet til at registrere, hvad der sker i øjeblikket, de viser meget sjældent en vej frem.

Samtidig ved vi fra Reuters Institute, at opdater mig-artikler er den type nyheder, som mennesker med news avoidance allermindst søger. Man kan sige, at vi ved, at der kan være mange klik i en rubrik fokuseret på konflikt. Men samtidig holder en stigende gruppe mennesker op med at følge med i medierne.

34 procent af danskerne siger i den nyeste Digital News Report fra Reuters Institute, at de bevidst forsøger at undgå nyheder. I 2025-rapporten lå tallet for news avoidance i Danmark på 27 procent.

Endelig er det værd at hæfte sig ved, at andelen af opdater mig artikler ville være endnu større, hvis jeg havde talt op, hvor mange medier, hver artikel var bragt i, fordi de ofte er bragt i flere medier. Som jeg fortalte i afsnittet om, hvordan jeg har læst artiklerne, er hver artikel kun talt en gang for sit indhold. Med andre ord er flere opdater mig artikler nået ud på mange kanaler.

Analysen viser også, at Forklar mig-artiklerne udgør 89 af de 295 artikler om Molslaboratoriet. De er kendetegnet ved at forsøge at inspirere og gøre læsere kloge på den kontekst, der er, når der er rewilding i gang (som også beskrevet i faktaboksen 'koder til naturartikler' ovenfor).

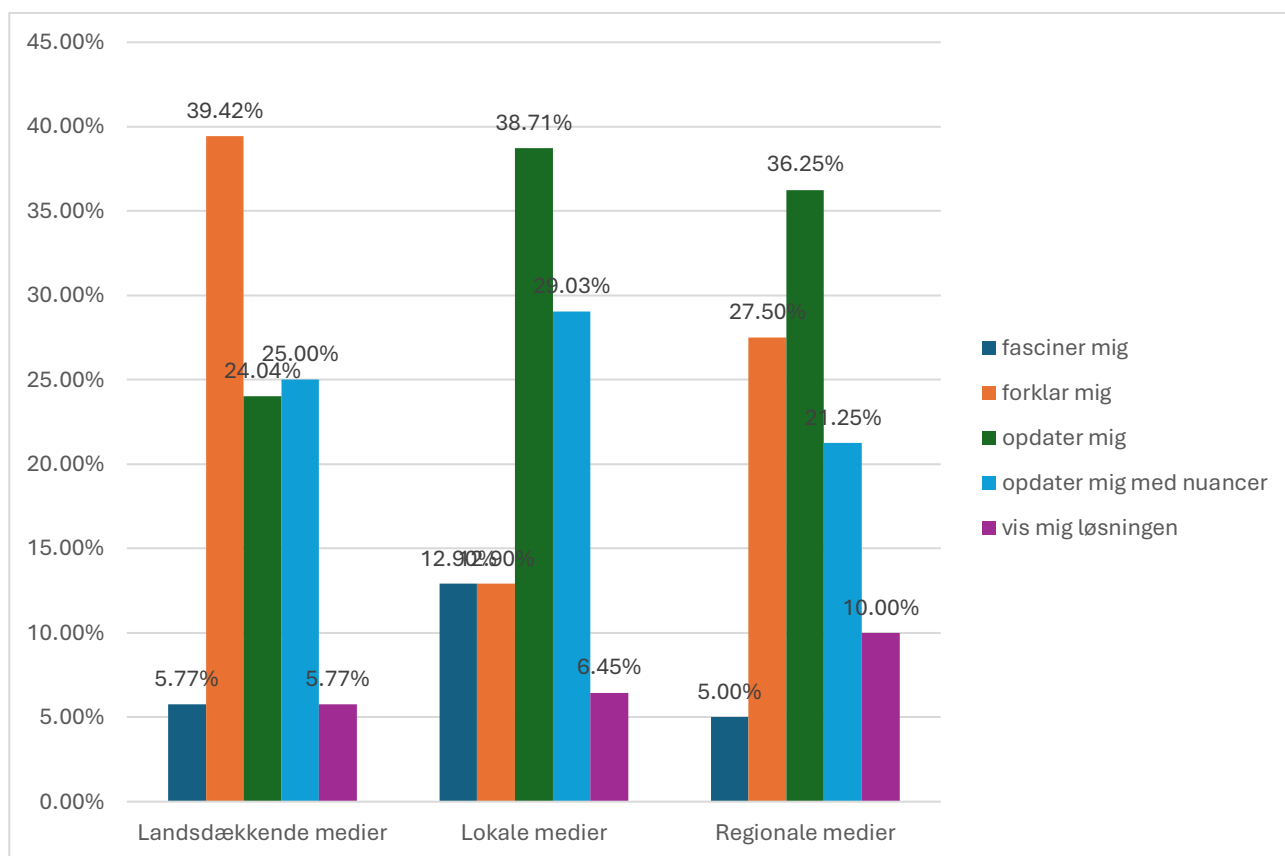
Endelig viser analysen, at antallet af artikler, der fokuserer på løsninger og fascination er henholdsvis 24 og 18.

Vis mig løsningen artiklerne kan både være relativt korte og handle om mæglingsforsøg mellem de stridende parter, og de kan være lange reportager om, hvordan andre steder holder helårsgræssende dyr til glæde for både dyr og naboer.

Fasciner mig-artiklerne falder i den kategori, fordi de er skrevet som inspiration for folk, der gerne vil opleve området, eller beskriver fascinationen af nye insekter eller andet, som forskere har undersøgt.

Fordeling på forskellige medier

I diagrammet her kan man se, hvordan de forskellige typer historier fordeler sig på medierne.

Måske ikke så overraskende er det de store landsdækkende medier, der skriver flest 'forklar mig' historier. De er mere tidskrævende og kræver flere ressourcer. Man kunne tænke, at det er svært at mønstre på den lille, lokale redaktion.

I de landsdækkende medier fylder 'forklar mig' artiklerne næsten 40 procent, 'opdater mig' 24 procent og 'opdater mig med nuancer' 25 procent. Landsdækkende medier er både omnibus- og tabloidaviser.

Men 'fasciner mig' og 'vis mig løsningen' udgør kun 5 procent hver. Der er altså ikke de store forsøg på at gå ind og dække Molslaboratoriet mere løsningsorienteret eller med fascination af det arbejde, der foregår med rewilding.

Regionale medier (og her har jeg kun jyske regionale aviser med plus TV2 Østjylland) skriver 'forklar mig'-historier cirka 27 procent af de gange, de skriver om Molslaboratoriet. Samtidig udgør antallet af 'opdater mig' hele 37 procent, mens 'opdater mig med nuancer' er nede omkring 20 procent.

Altså et ret højt antal nyhedsartikler om konflikten – men de regionale er også flittigere til at dække området, end de landsdækkende aviser.

Samtidig er de regionale nyhedskanaler dobbelt så gode til at beskrive løsninger som de landsdækkende medier. 10 procent af historierne kalder jeg 'vis mig løsningen' i min kodning. 'Fasciner mig' artikler udgør kun omkring 4 procent.

I de mindre lokalaviser er der fuld skrue på hurtige 'opdater mig' nyheder, de udgør næsten 42 procent, efterfulgt af 'opdater mig med nuancer', 29 procent. Ofte er det registrering af lokale demonstrationer, udtalelser fra aktivister eller besøg af politikere, der udgør kernen i de historier. Jeg ser også indhold, som ser ud til at komme direkte fra sociale medier.

Næsten 13 procent får koden 'forklar mig', hvor den lokale presse bruger kræfter på at komme lidt dybere. Knap 10 procent er 'fasciner mig' artikler, nogle gange ud fra pressemeddelelser, men de fungerer som lokal oplysning. Godt 6 procent lokale artikler kan kaldes 'vis mig løsningen', så også de små lokale medier står stærkere her, end de relativt ressourcestærke landsdækkende medier.

Hvad koderne gemte – kvalitativ analyse

Min læsning af artiklerne bygger både på min professionelle læsning af artikler generelt (hvad er til stede, hvad har vægt, hvad mangler), på mange års dækning af naturområdet journalistisk og læner sig op ad professor Robert M. Entmans framinganalyse, som er beskrevet ovenfor.

KODE 1: Vis mig løsningen

Vis mig løsningen-artiklerne spænder fra artikler om borgerdialog om naturløsninger til konkrete råd til at færdes i områder med fritgående kvæg. Der er artikler om private, der laver deres egne løsninger og et indspark fra en engelsk rewildingekspert, som ikke forstår de danske konflikter.

Der er ifølge min kodning og optælling 24 af den type artikler på fem år.

Her er et par typiske eksempler:

Artikel: Baronens jord købt af fond: I dag er nabo lykkelig over resultatet

TV2 Østjylland bragte 27.april 2026 en reportage fra Saksfjed Vildmark på Lolland, som siden 2023 har været ejet og drevet af Molslaboratoriets nye ejer, Hempelfonden.

Her taler journalisten fra TV2 Østjylland både med naboen, lokaljournalisten og Thor Hjarsen, biolog og leder af Vildmarken, som Hempelfonden kalder sine fire naturområder i Danmark under et.

Det løsningsorienterede her kan kaldes: Vis mig det gode eksempel, som vi kan lære af. Artiklen undersøger, hvordan man i Saksfjed formår at have tilfredse naboer og tilsyneladende uden konflikter gennemfører rewilding på et 800 hektar stort område med cirka 200 dyr (exmoorheste, galloway-kvæg og taurusokser).

Lokaljournalisten fortæller, at der ikke har været nogen klager over dyrene på området. Naboen på 86 år er glad for at kunne gå og cykle og køre ture i Saksfjed Vildmark.

Thor Hjarsen mener, at løsningerne findes ved at engagere lokalbefolkningen og sætte fokus på dyrenes trivsel.

- Vi ved, at dyrevelfærd, helårsgræsning og biodiversitet sagtens kan gå hånd i hånd, siger Thor Hjarsen til TV2 Østjylland.

Han håber at trække på erfaringerne og tage på ture og have dialoger med borgerne på Mols. Noget, der gør den lokale historie fra Lolland relevant for TV2 Østjyllands læsere, lyttere og seere.

Artikel: Hun solgte sit livsværk og brugte millionerne på det vildeste.

Børsen skrev 21. november 2025 en artikel om jordemoder Nina Stork, som oprettede Danmarks første fertilitetsklinik, der tilbød insemination og fertilitetsbehandling til enlige kvinder og lesbiske kvinder.

Nu har hun solgt sit livsværk og investeret pengene i et stykke natur på Bornholm. Artiklen gennemgår overvejelserne om økonomien i projektet og værdien i det lokale samarbejde om at skabe natur på hendes jord.

Det løsningsorienterede er her, at artiklen både kan give ideer til andre, samtidig med at den beskriver tvivlen og nogle af de praktiske udfordringer ved at kaste sig ud i et stort naturprojekt som privatperson.

Fra et framing-perspektiv er historierne som hovedregel kendetegnet ved, at det **problem** der beskrives, handler om, hvordan natur-udfordringer løses. Problemets **årsag** er menneskers indretning af samfundet, som har vist sig at skade miljøet, dyrene og biodiversiteten. Den **moralske** dom er, at samfundet bør gøre noget ved problemet. **Løsningsforslagene** kan både handle om sociale tiltag, konkrete handlinger i landskabet eller andre handlinger for at rette op på tingenes tilstand.

KODE 2: Forklar mig

Forklar mig-artiklerne er mange (89) og spænder vidt.

Fra artikler, der i rubrikken lover læserne at 'forstå rewilding' til forskningsresultater omkring effekten af heste og køer i naturen. Fra rejsen fra giraffen Marius og de vilde hestes vilkår set med dyreetiske øjne til kritiske artikler med flere kilder om Naturstyrelsens vanrøgt af køer på Mols (en sag om dyrehold på en nabogrund til Molslaboratoriet). Og fra artikler om danskernes natursyn til portrætter af nogle af dem, der arbejder med at forvilde landskabet.

Berlingske Tidende spørger i en artikel 15.8. 2022:

Forstår vi overhovedet naturen længere?

I kølvandet på en seks om seks tyre, der forsøger at bedække to køer, og jager dem rundt på Molslaboratoriets grund, spørger Berlingske professor i bioetik ved Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab på Københavns Universitet Peter Sandøe, hvordan han ser på 'sagen'.

Artiklen er en forklar mig, fordi man ved at henvende sig til en ekspert på området forsøger at dykke ned i en sag og give læserne forståelse for dybden i den.

Peter Sandøe taler efter en række kritiske artikler og debatindlæg om sagen om 'en fremmedgjort reaktion på naturen'.

»Det kan også forekomme i naturen, at en flok handyr forgriber sig for hårdt på et hundyr. Naturen er ikke så harmonisk, som man tror. Her er det selvfølgelig dyr under hegn, og så gør man, som man vil gøre med en kvægbesætning, og fjerner tyrene. Jeg har svært ved at se det dyreetiske problem,« siger Peter Sandøe til Berlingske.

Ifølge Peter Sandøe skyldes situationen ikke nødvendigvis, at dyrene er hegnet ind, skriver avisen videre:

»Populationer udvikler sig ikke altid efter en harmonisk model. Det sker også i naturen, at der er for mange hanner i forhold til hunner«, siger han og understreger, at livet heller ikke er 'lutter lagkage' for køer og tyre i landbruget, hvor tyrene et overskudsprodukt.

De fleste tyrekalve tages fra deres mor efter en dag, lever i indendørs systemer, hvorefter de bliver slagtet, når de er knap et år gamle.

Ritzaus Bureau skriver 5.3.2026 artiklen:

Studie: Vilde heste og kvæg i Mols Bjerge skaber mere robust natur.

Artiklen handler om en videnskabelig artikel om betydningen af ti års rewilding på Molslaboratoriet og udkommer kort før Naturhistorisk Museum Århus overlader Molslaboratoriet til Hempelfonden.

Læserne får her en baggrund for at forstå, hvad natur og rewilding går ud på.

Ritzaus Bureau skriver om forskningsartiklen, som forklarer, hvad der er sket i området: Naturen er blevet mere robust og modstandsdygtig over for vejrekstremer. Og hvorfor det sker: Heste og kvæg spiser vegetationen i bund og giver plads til blomstrende planter og dermed også flere insekter. Efter tørke kommer naturen sig hurtigere der, hvor dyrene har huseret.

Det nævnes også som baggrundsoplysning, at aktivister kritiserer Molslaboratoriet for ikke at tage tilstrækkeligt hensyn til dyrene, men at Molslaboratoriet afviser det (artiklen fortæller dog ikke, at myndigheden på området, Fødevarestyrelsen, også har afvist kritikken løbende).

I en artikel med en af de mest aktive dyreaktivistens kritik af dyrevelfærden på Molslaboratoriet går TV2 Østjylland grundigt til værks i en artikel fra 2. marts 2021:

'Dyreven om heste i Mols Bjerge: Det er enormt kritisabelt'.

Dorthe Bräuner Jensen fortæller i en række citater om sine bekymringer for dyrene og anklager mod systemet. Hun afviser ikke at fodre dyrene, selv om det er ulovligt, og siger blandt andet:

'Det er enormt kritisabelt. Man ofrer nogle dyr, som egentlig var beskyttet af den danske dyreværnslov for at få nogle biller og insekter'.

Bagefter går artiklen til den anden side af sagen, de myndigheder, der kontrollerer, om hestene har det godt. TV2 Østjylland bringer blandt andet et billede af en kontrolrapport fra Fødevarestyrelsen efter et uanmeldt besøg.

Virksomhed **Naturhistorisk Museum**

Adresse **Strandkærvej 8**

Postnr./By **8400 Ebeltøft**

Kontrolsted

Kontrolleret	Resultat
Husdyrsygdomme	
Hygiejne	
Omsætning	
Godkendelser m.v.	
Drift og indretning	
Smittebeskyttelse	
Dyrevelfærd: Besætning	1
Transport	
Virksomhed	
Egenkontrol	
Zoonoser	
Medicin: Besætning	

CVR-nr. **29073910**

CHR-nr. **72760**

Besætnings ID **72760-1213**

Andet nr.

Aut./Godk./Reg.nr.

Dato **09-02-2021**

Start kl. **12:20**

Slut kl. **14:30**

Tilsynsførendes bemærkninger

side 1 af 1

Dyrevelfærd besætning: Uanmeldt kontrolbesøg på baggrund af anonym anmeldelse om tre magre kreaturer og frosne drikkestationer.

Til stede: Jeppe Flarup og dyrlæge Anne Hels.

Seks kreaturer tilset på arealet op til Fuglsøvej. Frostfri drikkestation bag Strandkærvej 10 set. Resten af de 15 kreaturer kunne ikke lokaliseres. Jeppe Flarup tager individuelle billeder af alle dyr en gang om ugen. De nyeste billeder er set og dyrenes huld er vurderet uden bemærkninger.

Dyrene følges nøje hver dag på parametrene huld og adfærd.

Det vurderes, at der er kvalificeret og intensiv daglig opsyn med dyrene.

Dyrlægens rapport for det årlige tilsyn set d. 11. februar 2021.

Ingen anmærkninger

TV2 Østjylland bringer et billede af den kontrolrapport, som siger, at alle kreaturer har det godt, baseret på huld og adfærd.

I artiklen hører vi også om erfaringer fra Sydlangeland, hvor man i 15 år har haft vildtlevende heste efter samme principper som på Molslaboratoriet. Ligesom på Molslaboratoriet skal man følge dyreværnsloven og tilse heste på daglig basis.

I faktabokse er der oplysninger om dyrene, og en advarsel om, at det kan skade dem, hvis udefrakommende begynder at fodre dem.

Framingen i 'forklar mig' artiklerne beskriver det typisk som et **problem**, at der er uvidenhed og sociale konflikter omkring naturen og den måde, den forvaltes. Problemet **årsag** er historiske bånd til en landbrugsmentalitet, der ser dyr på en bestemt måde, og en manglende forbindelse til ægte natur, som vi har meget lidt af i Danmark. Den **moralske** dom er, at vi skal forstå naturen bedre og se det fulde billede af en sag **Løsningsforslagene** indeholder både viden fra forskere og eksperter, men også meta-analyser af konflikter og bud på, hvordan vi som samfund bygger bro over dem.

KODE 3: Opdater mig.

Artiklerne i gruppen 'opdater mig' er typisk kortere nyhedsartikler, men ikke udelukkende. Der er meget konflikt og fokus på dyreaktivisternes holdninger og handlinger og deres konsekvenser. To konkrete sager om dyrene på Molslaboratoriet og en om dyrevelfærden på nabogrunden, som er drevet af Naturstyrelsen, fylder en del.

I cirka 40 'opdater mig' artikler kommer dyreaktivistene ud med budskaber om vanrøgt. Det handler især om, at dyrene sulter, fordi de ikke bliver fodret, men skal leve året rundt af det, der gror på Molslaboratoriets område. Eller at de på andre måder bliver dårligt passet på.

BT skriver den 28. januar 2022 artiklen:

Vilde heste anmeldt til politiet: 'Det er ikke det frie liv, når vi sætter hestene bag et pigtrådshegn'.

I et citat siger en dyreaktivist: 'Jeg bliver simpelthen så ked af det og vred over, at folk kan behandle dyr sådan, når man sætter dem ind bag hegn. Bliver harm over, at man bruger dyr som redskaber til et formål, som de kalder biodiversitet', (siger Marianne Hansen i artiklen).

Molslaboratoriets leder Bo Skaarup oplyser i artiklen, at man overholder alle regler i dyrevelfærdsloven.

Faktuelt set bliver det ikke nævnt i artiklen, at hestene ikke går bag pigtråd, men bag almindelige elektriske hegn, som bruges overalt, hvor man holder dyr bag hegn.

Den 26. maj 2022 kommer BT-artiklen

'Dyreaktivist gør klar til demonstration: Vil ikke se på udsultede dyr vinter efter vinter'.

I artiklen er der ikke noget genmæle ang. påstanden om, at dyrene sulter.

Tre dage efter, den 29. maj 2022 bringer avisen artiklen

'Efter bunkevis af anmeldelser om dyremishandling - kun én sigtelse af Molslaboratoriet'.

Med politiets og justitsministeriet som kilde.

Faktuelt set handler sigtelsen om et gps-halsbånd, som sad forkert og gav en hest skader. En sag, som Molslaboratoriet anerkender og beklager, og som senere resulterer i en bøde på 3.000 kroner.

Med video og billeder fra Øxenholt, som bliver en kendt aktivist, bringer TV2 Østjylland 25. februar 2022 en reportagepræget nyhed om Svend Hansen, der ulovligt fodrer hestene på Molslaboratoriet. Rubrik:

Aktivister fodrer de vilde heste, nu står en af dem frem.

Han 'står frem' og siger i et fremhævet citat: 'Jeg er træt af at gøre det i det skjulte, fordi jeg mener, at det er det rigtige, jeg gør'.

Han siger selv i artiklen, at han ikke har 'en større biologisk viden', men at han ved 'at hestene i Mols Bjerger ikke har det godt'.

Politiet og Molslaboratoriet svarer som myndigheder på sagen, og kalder fodringerne, som flere aktivister står bag, for hærværk.

'Det er et forskningsprojekt, som går i stå, når nogen fodrer dyrene. Forskere tager afføringsprøver dagligt fra hestene, og de kan ikke bruges, når de har fået andet foder', forklarer vicepolitiinspektør hos Østjyllands Politi, Kristian Juliussen, til TV2 ØSTJYLLAND.

Samme Øxenholt bliver 5. december 2022 portrætteret i artiklen:

Per dropper 112 og går all in på dyrevelfærd

Efter 20 år som 112-fotograf stopper han med det, og vil i fremtiden dække dyrevelfærden, oplyser han i artiklen. Selv om han kommer til at tabe en halv million kroner på den ændrede jobsituation.

'Det gør jeg, fordi jeg synes, der er så meget med dyrevelfærd, som bliver syltet alle mulige steder. Så jeg lukker 112 ned for at kunne være mere fremme i skoene og være mere kritisk', fortæller Per Øxenholt til TV2 ØSTJYLLAND.

En ny dyreværnsforening skal være med til at finansiere Øxenholts arbejde som fotograf, og han siger i artiklen, at hans våben er hans kamera.

'Min holdning er, at det er noget svineri, de (Molslaboratoriet, red.) laver, og nu vil jeg bruge tid på at grave i det', siger han.

Vejle Amts Folkeblad skriver 8. marts 2024 artiklen:

Politikere vil undgå rewilding som i det stærkt debatterede projekt på Mols

Molslaboratoriet bruges som eksempel på det, man vil undgå, uden at der bringes fakta om den angivelige ringe behandling af dyrene ind i artiklen.

Når de aktuelle historier vinkles, får de overskrifter som:

Dorthe vækket af politiet: De har sigtet mig for at fodre en hest (BT: 26.2.2022)

og

Se video: konflikten på Molslaboratoriet endte i beskyldninger om vold (Randers Amtsavis, 30.5.2022)

Også indlæg med Molslaboratoriets biologs syn på sagen er der konflikt i:

Politianmeldt biolog svarer kritikere igen: Det er ikke vores mål, at dyrene skal overleve

Flere politikere kommer på banen med kritik af Molslaboratoriet.

Pernille Vermund klar til lørdagsstunt i Nationalparken

skriver Adresseavisen Syddjurs den 13. november 2021. Til avisen siger Nye Borgerliges lokale spidskandidat Bent Schouw:

'Med udgangspunkt i besøgscentret, kan alle skaffe sig et overblik over 10 års naturødelæggelse, misrøgt af dyrene og spærring af befolkningens adgang til den lokale natur og historiske lokaliteter'.

I en artikel i BT om at politiet har sigtet fire personer for at fodre heste, siger Karina Adsbøll, MF (tidligere DF):

'Jeg synes, det er bekymrende, man bruger tiden på at sigte borgere i stedet for at bekymre sig om dyrenes ve og vel'.

Zenia Stampe spørger modsat daværende justitsminister Peter Hummelgaard (S), hvad han vil gøre for at stoppe chikane af medarbejdere, ulovlig fodring osv. fra aktivisternes side. Det skriver TV2 Østjylland om den 6. marts 2024 i artiklen:

Nu vil hun have svar fra ministeren. Uholdbart at sag om vanrøgt fortsætter

Selv om Zenia Stampe altså efterspørger en indsats mod chikane af medarbejdere, er det ordet 'vanrøgt', der ender i rubrikken som sagens kerne.

I en række artikler beskrives aktivisternes handlinger fra den anden side.

TV2 Østjylland og TV Midtvest skriver om et lille tøjmærke, der kommer i fedtefadet efter at have doneret penge til Den Danske Naturfond (som støtter rewilding).

Tøjmærke i shitstorm: Beskyldes for vanrøgt af dyr

Men fortæller også om opbakning til tøjmærket:

Tøjmærke havnede i shitstorm. Nu er stemningen vendt

Når jeg læser 'opdater mig' artiklerne, oplever jeg, at det overordnede **problem** bliver beskrevet som at dyrene mishandles, ikke får nok at spise og ikke overvåges godt nok i strid med loven om dyrevelfærd. Selv om der er forskel på artiklerne, tales der igen og igen om anmeldelser og anklager om vanrøgt. Det omtales sjældent, at anmeldelser og anklager ikke fører til domfældelse eller bøder. Altså er det anklagerne, jeg som læser sidder tilbage med. Problemets **årsag** er rewilding, altså at man sætter naturen over nogle dyrs velfærd, og at Fødevarestyrelsen, dyrlæger, politi og dyrepassere lyver om dyrenes tilstand. Den **moralske dom** er overordnet, at det er 'noget svineri' med helårsgræssende dyr og at aktivisterne er helte. **Løsningsforslagene** er, at vi skal stoppe med at rewilde eller i hvert fald stoppe med at bruge helårsgræssende vilde dyr bag hegn. Indtil da er løsningen at blive ved med at overvåge, anmelde sager og fodre dyr ulovligt.

KODE 4: Opdater mig – med nuancer

Artiklerne i denne gruppe handler langt henad vejen om de samme emner, som i artiklerne kodet som 'opdater mig'. Men der er flere forklaringer, mere dybde og typisk en mere neutral tone.

Når de ikke er kodet med 'forklar mig', skyldes det, at de stadig er meget nyheds- og konfliktdrevne, men altså også afbalancerede.

For eksempel drager Jyllands-Posten 7. maj 2021 direktør Bo Skaarup ind fra starten i sagen om hesten og GPS-halsbåndet. Han er enig i kritikken.

Sår af GPS-halsbånd - museumsdirektør beklager

Kristeligt Dagblad skriver den 27. april 2024

Nyhedsprofilen: Vi får trusler, der overgår enhver fantasi

Et interview med Molslabs direktør Bo Skaarup i forbindelse med samråd om chikane af medarbejdere.

TV2 Østjylland undersøger 3. juni 2024, hvor mange mandetimer de mange anmeldelser fra især dyre aktivisterne koster politiet og skriver:

Strid suger ressourcer hos politiet: Et helt vanvittigt timetal

Artiklen når via ritzau ud til citat i mange andre medier landet over. Det sætter gang i en proces, hvor andre politikredse kan lære at håndtere lignende konflikter af Østjyllands Politi.

Artiklen **Politiker langer ud efter dyreaktivist** fra Aarhus Stiftstidende den 16. februar 2026 kommer med flere løsningsforslag, men er vinklet på konflikt. I artiklen siger Torsten Gejl, MF for Alternativet blandt andet: 'Der kan blive brug for flere hundredtusinder af dyr. Det vil være fint, hvis de kan komme fra danske avlere, som kan dele erfaringer om, hvordan man år dem til at trives bedst og sikrer deres dyrevelfærd'.

Avisen Danmark bruger sagen om 'de liderlige tyre' til at skrive om Stråsø Naturnationalparks planer om at sætte formeringsdygtige hunner og hanner sammen. Artiklen giver en diskussion med mange nuancer om, hvad der er god dyrevelfærd og hvordan den kan opnås.

Rubrikken lyder:

Rewilding kostede fire tyre livet i Mols Bjerge - alligevel trodser naturnationalpark eksperter advarsel om at kopiere tilgangen

Fra et framing-perspektiv er historierne som hovedregel kendetegnet ved, at **problemet** er konflikter om Molslaboratoriet, dyrevelfærd og rewilding. Problemet's **årsag** er, at der er dyb uenighed om, hvad der er godt for dyr og natur, og at den måde, vi har indrettet os på, har vist sig at skade miljøet, dyrene og biodiversiteten. Den **moralske** dom er, at der er meget ballade om de dyr. Men også, at samfundet skal forstå naturen bedre og søge løsninger på området. **Løsningsforslagene** kan både handle om sociale tiltag, konkrete handlinger i landskabet eller andre handlinger for at rette op på tingenes tilstand.

KODE 5: Fasciner mig

En lille gruppe artikler lægger op til at tiltrække og fortælle om naturen på Mols. Det er typisk artikler til inspiration og rejseartikler. Men også portrætter af aktive naturmennesker og guider er kodet som 'fasciner mig'-artikler.

Danmarks VILDESTE kommune: Norddjurs og Syddjurs har tilmeldt sig

Mens coronaen holder danskerne i hjemlandet i 2021, fortæller Fyens Stiftstidende 11. marts om sjældne planter, du kan jage: 'Jernhatten på Mols: Klima, flora og fauna, som var det stepperne i Østeuropa'.

I artiklen **Jeg kigger på fugle fra køkkenvinduet** fra 30. marts 2026 lærer biolog Morten DD Hansen en af Politikens journalister, hvordan man bedst kommer i gang med at kigge på fugle, kende dem og deres fuglestemmer.

Under fasciner mig er der måske ikke defineret et **problem**, men måske snarere et ønske om inspiration til at komme ud og opleve noget. Nogle artikler om forskning prøver at gøre læseren

klogere på naturen og måske også hvor fascinerende den er. **Årsagen** er typisk relateret til en ferie, en særlig form for ture eller et ønske om at prøve noget nyt, fx kigge på fugle. Eller til ny viden. Den **moralske** dom er, at det er godt at komme ud i naturen. Og/eller at vi skal kende og forstå den. **Løsningsforslagene** handler meget om praktiske løsninger eller ny viden, som kan bruges til løsninger.

Konklusion på læsning af artikler

Efter at have læst mig igennem og kodet 295 artikler, talt med eksperter og fulgt debatten står det klart, at konflikten omkring Molslaboratoriet set over det samlede mediebillede er blevet dækket på en konfliktoptrappende og unuanceret måde.

Især 'opdater mig' artiklerne, som udgør godt over halvdelen af artiklerne, bidrager til at forstørre eller fastlåse konflikten. Den type artikler citeres bredt i modsætning til 'vis mig løsningen' artikler eller 'forklar mig' artikler, som ofte kun kan læses i det medie, der har udgivet historien, og er bag betalingsmur.

De fleste artikler lever op til journalistiske krav om genmæle, men som framinganalyserne viser, ender mikset af følelsesfulde stemmer og saglige, myndighedsagtige svar med at skabe en fortælling om, at rewilding eller naturprojekter medfører dyremishandling. Svar eller genmæle kommer ofte langt nede i artiklen. 'Opdater mig' - artiklerne ender ofte som påstand mod påstand, uden at jeg som læser bliver klogere.

Anmeldelser af dyremishandling, som aktivisterne har foretaget i stor stil mod både Molslaboratoriet og medarbejdere, omtales hyppigt. Der er omvendt få artikler, der slår fast, at kun en ud af de mange anmeldelser er endt med sigtelse, tiltale og en bøde.

Udtryk som omdiskuteret, kritiseret for ringe dyrevelfærd og lignende bruges i artikler, hvor Molslaboratoriet nævnes. Men det forklares ikke om kritikken er reel, eller hvad det omdiskuterede bunder i. Der bygges på den måde på en fortælling om Molslaboratoriet som et problematisk sted.

I et par artikler er der fejl, hvor forskellige sager og forskellige aktører blandes sammen, så Molslaboratoriet tages til indtægt for en sag, hvor Naturstyrelsens dyr fik for lidt foder og måtte aflives. Eller hvor Nationalpark Mols Bjerger blandes sammen med Naturstyrelsen og Molslaboratoriet.

Det har blandt andet betydet, at Nationalparken angribes for mishandling af dyr, som de intet har med at gøre. Og at Molslaboratoriet kædes sammen med en reel sag om vanrøgt af dyr, selv om det var deres nabo, der var ansvarlig.

Naturen er ikke til stede i cirka halvdelen af artiklerne, selv om medierne skriver om et område, hvor der arbejdes med at genskabe natur. Kun 148 artikler giver læserne bare en form

for forståelse af, hvad naturen har behov for eller hvad indsatsen i en rewildingproces egentlig handler om.

Flere gange under min læsning har jeg savnet svar på konkrete spørgsmål. Hvad siger dyrevelfærdsloven egentlig, og hvad gælder for hvilke dyr? Hvordan er vilde hestes liv sammenlignet med tamme? Hvis man taler om, at et føl er dødt – hvor almindeligt er det så, at føl dør af forskellige årsager (altså er der en overdødelighed blandt vilde heste?)

Generelt savner jeg den store kontekst – altså at jeg som læser får at vide, at der er en lov, der fremmer mere vild natur, hvad dyrene betyder for at bevare andre arter og hvad den nyeste forskning siger.

Diskussion

Så langt kom jeg med mine læsninger og interviews med kilder.

Men hvad betyder alt det her? Er det rigtigt, som naturkilderne siger, at mediernes samlede billede er skævt? Og hvad er så næste skridt?

Det vil jeg prøve at folde ud her.

Allerførst: Ja, der er noget om snakken, når fire kilder indenfor naturbranchen på hver deres måde klager over en skæv dækning af de naturprojekter, som de bruger deres arbejdsliv på. I hvert fald, hvis andre naturprojekter ligner det konfliktramte Molslaboratoriet.

Ser man alene på Mols-dækningen, vil man som læser sidde tilbage med et billede af, at der er et flertal, der er kraftigt imod rewilding og store dyr bag hegn i naturen.

Men modstanden er ikke som det ser ud i dækningen. Den kommer i virkeligheden fra et lille mindretal, viser flere forskellige spørgeundersøgelser.

I 2022 spurgte forskere ved Københavns Universitet 5.000 respondenter om deres holdninger til rewilding og store dyr i naturen.

Hele 82 procent var enige i, at rewildede områder med store græssere vil betyde bedre levevilkår for mange dyr, planter og svampearter. 6 procent var uenige. I samme undersøgelse mente 60 procent, at kvæg og heste ville trives i sådanne områder, mens 24 procent sagde ved ikke, og 16 procent var uenige.

Halvdelen ville føle det sikkert at færdes i natur med store dyr, men hver fjerde adspurgte ville føle sig utryk.

Også i 2022 viste en anden undersøgelse lignende takter. Den blev foretaget for Danmarks Naturfredningsforening af Epinion, som spurgte 2.000 respondenter.

71 procent af de adspurgte sagde, at det er en god idé at sikre mere vild natur i form af naturnationalparker og urørt skov. Ni procent var imod den ide.

I 2025 sagde 60 procent af deltagerne i en undersøgelse fra Københavns Universitet, at de foretrækker skove med vilde dyr frem for skove uden. Dog vil de hellere have dyr som kronhjorte, bisoner og elge frem for kvæg og får. Hver tiende – ti procent – gider ikke hegn og kvæg i skovene.

De undersøgelser kommer altså i de samme år, hvor modstanden mod rewilding med dyr får massiv dækning i medierne. Men flertallet ønsker får ikke meget plads. Så naturkilderne har ret: Dækningen har været skæv.

Desuden er det tankevækkende, hvordan naturens behov let forsvinder i mediedækningen. Naturen har ikke selv en stemme, men overdøves af menneskers konflikter og følelser.

Måske har vi vænnet os til, at naturen ikke er der og ikke har sin egen ret. Måske er det let at sige, at man gerne vil have natur, selv om man ikke forstår, hvad det egentlig kræver. I hvert fald kommer det i medierne til at virke, som om det er helt ligegyldigt, om arter overlever, vandområder genoprettes og vild natur genopstår.

Betyder det så, at vi som medier ikke skal dække de konflikter? Nej, ikke efter min mening. Men jeg synes, at konfliktartikler er ensidige og får mere plads, end de fortjener. Hvis vi som mediebranche skal dække naturprojekter på en ikke-skæv måde, er vi nødt til at bringe flere nuancer i spil, lede efter løsninger og inddrage de mange i debatten.

Store medier kunne med fordel gå mere ind i de lokale konflikter, så det ikke er små lokale redaktioner, der skal løfte hele researchen.

Set over en bred kam får aktivisterne lov at fremføre de samme anklager igen og igen, selv om de viser sig ikke at holde. Det kunne svare til, at jeg på Politikens klimaredaktion kun skrev om aktivisterne Extinction Rebellions aktioner og gjorde det til den samlede klimadækning. Det ville også være skævt.

Jeg har undervejs i min læsning fået den tanke, at vi som mediebranche nogle gange får modellen om 'den lille mand mod systemet' galt i halsen. Selvfølgelig skal vi forsvare de svage.

Men når 'de svage' har fået lov til at sætte sig på en dagsorden med anklager og anmeldelser og chikane, så er det spørgsmålet, om de er 'svage'.

Både Danmarks Naturfredningsforening, Morten DD Hansen og Else Østergaard Andersen fra Nationalpark Thy mener, at debatten om Mollaboratoriet har fået kommuner til at droppe rewilding projekter og dyreholdere til at opgave deres arbejde med store græssere. Ikke på grund af saglige argumenter, men på grund af hele den følelsesladede debat.

Meget få stemmer har fået lov til at sætte en dagsorden, som ikke giver et retvisende billede af det arbejde, der gøres med dyrene, og de mennesker, der arbejder med dem.

Med andre ord har vi som medier et stort ansvar. For mennesker, der er involveret, der hvor konflikter tales op. For at fortælle nuanceret og afbalanceret om store forandringer, der sker i vores samfund. Og for at vise vej til løsninger.

Det kunne måske få nogle af vores nyhedstrætte medborgere til at vende tilbage til medierne?

Så hvad nu?

For at få læserne til at klikke sig ind på mere nuanceret og inddragende journalistik om natur og rewilding, er der brug for at arbejde med følelser, fascination og løsninger.

Det kan der komme spændende, fængende og flot journalistik ud af.

Man kunne:

Beskrive naturprojekter med gode løsninger – tale med lokale, beskrive de problemer der er, og hvordan de enten er løst eller kan løses. Følg op.

Få folk til at komme med forslag om deres yndlingsnatur.

Tage det alvorligt, at folk går op i (især hestes) dyrevelfærd. Lav et portræt af et vildt hesteliv VS livet for en tam hest.

Samle alle de gode historier op, som en naturvejleder fortæller på en tur igennem Molslaboratoriet eller andre områder med vild natur (fx ådselsbiller, som bliver 'aflæst' af retsmedicinere...)

Inddrage lokale kræfter, ikke kun de få højtråbende. Og gerne før konflikten er blevet helt betændt.

Inddrag aktivister på en ikke konfrontatorisk måde. Havde det haft en effekt, hvis man havde taget kritikken af hestenes vilkår på Molslaboratoriet så alvorligt fra starten, at man havde givet en af aktivisterne en tur rundt med dyrlægen for at forklare, hvordan man ser om en vild hest har det godt, og så dækket den dialog? Når vi som medier lader de store følelsers kritik blive besvaret med 'kancellisprog' eller myndighedssprog, er det ofte benzin på bålet i sager, som ender som identitetspolitik.

Skriv metahistorier om danskernes natursyn, hvor kommer vi fra, hvorfor ser vi på natur- og kulturlandskaber som vi gør? Hvor skal vi hen, og hvorfor er det vigtigt?

Skrive de kritiske historier om bureaukratiet, der står i vejen, når danske lodsejere forsøger at skabe natur – et godt eksempel kunne være Zetlands forsøg på at opkøbe jord, som skal rewildes. Det er undersøgende journalistik og en personlig opdagelsesrejse på en og samme tid.

Faktaboks: Den lille lette

Det behøver at være umuligt og tidskrævende – eller kedeligt – at bringe dækningen af naturprojekter et bedre sted hen.

For eksempel indførte TV2 Østjylland en grundig faktaboks, som man kunne lægge på alle artikler, og allerede der gøre dem mere nuancerede.

Det kræver en engangsindsats med grundig research, og så noget opdatering, når der skal nye elementer med, men det er overkommeligt selv på en lille redaktion.

Kilder

I stedet for at angive kilder i fodnoter i teksten har jeg valgt at samle kildehenvisningerne her til sidst, så læsningen af selve rapporten bliver så ubesværet som muligt.

Baggrund

I baggrundsafsnittet skriver jeg at et stort flertal af det daværende folketing i 2024 besluttede, at 20 procent af Danmarks areal skal være beskyttet natur i 2030. Det kan du læse mere om her: <https://lf.dk/viden-om/groen-trepart/faq-natur-og-biodiversitet/> og her: <https://oem.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2024/juni/regeringen-og-parterne-i-groen-trepart-indgaar-historisk-aftale-om-et-groent-danmark/>

Jeg skriver også, at et flertal står også bag 21 naturnationalparker, hvor der skal gøres plads til natur med en høj grad af biodiversitet. Det kan du læse om her: <https://mim.dk/miljoe/natur-og-biodiversitet/naturnationalparker>.

I regeringsgrundlaget 2026 er der sat et mål om 30 procent beskyttet natur, 10 procent af det areal skal være strengt beskyttet skriver jeg. Læs mere her: <https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Arterne har det stadig sværere, selv i de områder, hvor de skulle være beskyttede. Læs her: <https://politiken.dk/klima/art10578673/Danmarks-natur-er-g%C3%A5et-fra-elendig-til-endnu-v%C3%A6rre>.

Miljøstyrelsen fortæller, at vi på 40 år har mistet omkring tre millioner fugle i Danmark i det åbne land. Cirka 10 procent af vores dagsommerfuglearter er uddøde siden 1950. Det står her: <https://mim.dk/miljoe/natur-og-biodiversitet/naturen-paa-land>

Molslaboratoriet som case

Du kan læse om molslaboratoriet på deres hjemmeside <https://naturfonden.dk/natur/rewilding-i-mols-bjerger/>

Pia Kærsgaard støtter op om kritikerne: <https://www.information.dk/debat/2022/06/pia-kjaersgaard-rewilding-folket-boer-indroemme-saetter-biodiversitet-dyrevelfaerd>

Du kan blandt andet læse om bøden på 3.000 kr efter fejl med GPS-halsbånd i Zetland: <https://www.zetland.dk/historie/sHl1YK7G-a8yvV4M2-ed3d1>

Læs om User needs hos Reuters her: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2024/more-just-facts-how-news-audiences-think-about-user-needs> og på LinkedIn, Dmitry Shishkin skriver: <https://www.linkedin.com/pulse/ten-years-user-needs-media-knowing-your-audience-easy-dmitry-shishkin-bd9ee/>

I afsnittet om artiklernes indhold citerer jeg Robert M. Entmans "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm" fra 1993: <https://fbaum.unc.edu/teaching/articles/J-Communication-1993-Entman.pdf>

Læs om stigningen i news avoidance hos RUC: <https://ruc.dk/nyheder/ny-rapport-en-stigende-andel-af-danskere-undgaar-nyheder>

I "hvad koderne gemte" nævner jeg artiklen 'Baronens jord købt af fond: I dag er nabo lykkelig over resultatet'. Læs den her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/i-dag-er-nabo-lykkelig-over-resultatet-83d92>

Læs om Nina Stork vilde investering her: <https://borsen.dk/nyheder/pleasure/jordemoder-tjente-millioner-pa-livsvaerk-og-brugte-dem-pa-en-darlig-men-meningsfuld-forretning>

Og her Ritzauhistorien om betydningen af ti års rewilding på Molslaboratoriet: <https://www.berlingske.dk/danmark/studie-vilde-heste-og-kvaeg-i-mols-bjerger-skaber-mere-robust-natur>

TV2 Østs artikel om Dyreven om heste i Mols Bjerger, der mener, at det er enormt kritisabelt finder du her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/dyreven-om-hest-i-mols-bjerger-det-er-enormt-kritisabelt>

Artiklen Vilde heste anmeldt til politiet: 'Det er ikke det frie liv, når vi sætter hestene bag et pigtrådshegn' er her hos BT: <https://www.bt.dk/samfund/vilde-hest-anmeldt-til-politiet-det-er-ikke-det-frie-liv-naar-vi-saetter-hestene-bag-et-pigtraadshegn>

Og her er BTs 'Dyreaktivister gør klar til demonstration: Vil ikke se på udsultede dyr vinter efter vinter': <https://www.bt.dk/samfund/dyreaktivister-goer-klar-til-demonstration-vil-ikke-se-paa-udsultede-dyr-vinter-efter-vinter>

Artiklen om aktivister, der fodrer de vilde heste, er her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/aktivister-fodrer-de-vilde-hest-nu-staar-en-af-dem-frem>.

Den om Per, der dropper 112 og går all in på dyrevelfærd her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/per-dropper-112-og-gaar-all-in-paa-dyrevelfaerd>

Den politianmeldt biolog, der svarer kritikere igen her, og siger, at det ikke er vores mål, at dyrene skal overleve her: <https://www.tv2ostjylland.dk/tv2dk/politianmeldt-biolog-svarer-kritikere-igen-det-er-ikke-vores-maal-at-dyrene-skal-overleve>

Artiklen med Zenia Stampes forsøg på at sætte fokus på chikane af medarbejdere, der ender med at sætte vanrøgt i rubrikken her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/nu-vil-hun-have-svar-fra-ministeren-uholdbart-at-sag-om-vanroegt-fortsaetter>

Tøjmærke i shitstorm kan du læse om her: <https://www.tv2ostjylland.dk/tv-midtvest/toejmaerke-i-shitstorm-beskyldes-for-vanroegt-af-dyr> og her: <https://www.tv2ostjylland.dk/tv-midtvest/toejmaerke-havnede-i-shitstorm-nu-er-stemningen-vendt>

Du kan finde artiklen 'Strid suger ressourcer hos politiet: Et helt vanvittigt timetal' i 'opdater mig' afsnittet her: <https://www.tv2ostjylland.dk/syddjurs/strid-suger-ressourcer-hos-politiet-et-helt-vanvittigt-timetal>

Øvrige kilder kan fremfindes i Informedia.

Diskussion

I 2022 spurgte forskere ved 5.000 respondenter om deres holdninger til rewilding og store dyr i naturen:

https://curis.ku.dk/ws/portalfiles/portal/323286004/Befolkningens_syn_p_naturnationalparker_web_OK.pdf

71 procent af de adspurgte sagde, at det er en god idé at sikre mere vild natur i form af naturnationalparker og urørt skov. Ni procent var imod den ide. Ifølge Epionsmåling fra Danmarks Naturfredningsforening: <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13643330/trods-kritik-maling-viser-kaempe-opbakning-til-naturnationalparker?publisherId=13559520>

I 2025 sagde 60 procent af deltagerne i en undersøgelse fra Københavns Universitet, at de foretrækker skove med vilde dyr frem for skove uden:

https://nyheder.ku.dk/alle_nyheder/2025/11/vilde-dyr-splitter-danskerne--men-de-fleste-siger-ja-tak-til-kronhjorte-og-hegn/